

Psychosomatický koncept vysokoškolské přípravy

Jeho povaha, některé účinky a perspektivní ukazatele

Pokud připustíme existenci a platnost genetické epistemologie (jejíž experimenty tvoří argumentační základ pedagogického konstruktivismu), potom musíme přijmout tezi o významu psychosomatického přístupu k přípravě vysokoškolsky vzdělaných osobností. Ovšem tento názor je dnes ještě příliš málo teoreticky vyzkoumaný a prakticky vyzkoušený (třebaže plně koresponduje s původním posláním univerzitní průpravy), a proto zde jen rámcově poukážeme na 1. Teoretických východiscích, 2. Realizační praxi a 3. Perspektivních ukazatelích.

1. Koncept vychází A) z fenomenologické filosofie a kognitivní vztahové psychologie v tom smyslu, že vztahy ve světě objektivně existují a člověk tak jak je poznává do nich vrůstá, osvojuje si je. B) Nárůst probíhá jako jedincova aktivní organizace v dynamickém poli daném vztahem „já-svět“. C) Nárůst spočívá v integraci senzomotorické činnosti s intelektuální.
2. Katedra autorské tvorby a pedagogiky Divadelní fakulty AMU v Praze zahájila před dvanácti léty dlouhodobý experiment, kterým současně studuje i zkoumá transformační parametry studijního programu těch osobností, jejichž povolání převážně spočívá v kontaktu s lidmi (učitelé, lékaři, herci, právníci, ekonomové apod.). Program předpokládá, že právě zaměření na autorskou vysokoškolsky vzdělanou osobnost se může stát výzkumně kontrolovatelným cílem programu. Za autorskou osobnost se považuje ta, která je komunikativní, tvořivá a odpovědná za své vlastní dílo či spoluúčast. Prostředkem k naplnění tohoto cíle je vzdělání a rozvoj osobních předpokladů studenta, nejprve jeho psychosomatických předpokladů (hlasu, řeči, pohybu) jeho dialogického jednání. Pokračuje se teoretickým i praktickým psychologickým studiem předpokladů srozumitelného a rozumějícího chování (autorské čtení, výzkumné sondáže, autorská vystoupení, klinické rozhovory apod.), až konečně k realizaci větších konceptů, které vyžadují nejen samostatnou, autorství, ale i spolupráci.
3. Výsledky pokusu poukazují na poměrně značný a rychlý nárůst výše uvedených předpokladů projevující se změněnými postoji jak ke studiu, tak i životního stylu (zájem o studium, o autorská vystoupení), prokazatelným nárůstem psychosomatické kondice (srozumitelnosti projevu, porozumění pro situaci, nárůst volných vlastností, citové angažovanosti apod.). Dále také nárůstem odpovědnosti za vlastní práci.

Program nutně vyžaduje magisterskou perspektivu studia, což se pokusím zdůvodnit a upřesnit v příspěvku.

Doc. PhDr. Eva Vyskočilová, CSc.

